

Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

Visitatieverslag

Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	Lukasschool
Adres	Osdorper Ban 134
Postcode en plaats	1069 ZR Amsterdam
E-mailadres school	stlukas.directie@askoscholen.nl
Telefoonnummer school	020-6190966
Directeur	Sebastiaan van Huet
Adjunct-directeur	
Daltoncoördinator	Soraya van Rooij en Marieke Weijers
Aantal groepen (PO)	13
Aantal leerlingen	324
Populatie (PO)/ schoolsoort (VO)	PO
Aantal leraren	23
In bezit van Daltoncertificaat	16
Bezig met Daltoncursus	5 (afroending vindt plaats in schooljaar 2016/2017)
Nevenvestigingen	Nee
Stand van zaken inspectie	Bezocht in schooljaar 2015/2016: voldoende
Visitatieteam	
Voorzitter	mevr. T. Verhulst
Lid 1.	mevr. L. Kikkert
Datum visitatie	13- 03 - 2017
Soort visitatie	X 1 ^e licentieaanvraag
(besluit vorige visitatie)	2 ^e licentieaanvraag
	licentieverlenging
	versnelde visitatie licentieverlenging
	Visitatie na bezwaarprocedure

Commissies visitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging
Bezuidenhoutseweg 251-253
2594 AM Den Haag
Tel. 070 - 331 52 81
bestuursbureau@dalton.nl

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1^e licentieaanvraag

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

1.1 De inhoud van de taken wordt door de leerkracht vastgesteld. Hierbij is ruimte voor inbreng van de kinderen, op bijvoorbeeld het gebied van keuzetaken.

De leerlingen plannen de taken zelf in, waar nodig met hulp van de leerkracht. De kinderen worden aangesproken op hun eigen verantwoordelijkheid.

De lijn tussen zelf proberen -> vragen aan klasgenoot -> hulpvraag leerkracht is voor alle kinderen duidelijk.

1.2 Iedere dag vindt er zelfevaluatie plaats met behulp van smileys, bij de kleuters is dit op het planbord en bij de midden-/bovenbouw is dat op de achterkant van het taakblad. Aan het eind van de week worden reflectiegesprekken gehouden tussen leerling en leerkracht.

De doelen worden bij iedere les genoemd en vanaf de midden-/bovenbouw inzichtelijk gemaakt door doelenbladen. Steeds wordt de koppeling gemaakt tussen taakblad/bord en doelen. Zijn de doelen behaald? Wat heb je daarvoor gedaan of wat heb je daarvoor nog nodig?

1.3 Door de doelen inzichtelijk te maken en de kinderen eigen verantwoordelijkheid te geven is de leerling actief betrokken bij zijn eigen (leer) werk.

Leerkrachten geven de leerlingen het gevoel van eigenaarschap, door ze te betrekken bij inhoud van de taken/organisatie/klasinrichting e.d. Er is ruimte voor initiatieven van de leerlingen.

1.4 In onze school zijn de huishoudelijke taken in een doorgaande lijn zichtbaar. Vanaf de kleuters hebben alle kinderen voor een vaste periode de verantwoordelijkheid voor een huishoudelijke taak, de periode verschilt per bouw. De huishoudelijke taken worden altijd met een maatje uitgevoerd.

bevindingen visitatieteam

We hebben een duidelijke structuur gezien in de afspraken, waar bij de leerlingen hun vrijheden en verantwoordelijkheden kunnen nemen. Het doelenblad met daaraan gekoppeld de taakbrief is daarbij een belangrijk middel. Door de school heen is dit nog erg leerkracht gestuurd. Alleen bij keuzewerk is er eigen inbreng van de leerlingen. Kinderen mogen hun eigen werkplek kiezen en weten precies welke regels daarbij gelden. Het gaat nu nog vooral om het zichtbaar maken welke doelen het kind moet behalen.

Daarna volgt de evaluatie.

Er wordt gekeken naar het product. Heb ik het gehaald of niet? Door meer aandacht te besteden aan het proces, zouden leerlingen hier meer winst kunnen behalen.

We hebben tijdens ons bezoek veel interactie gezien tussen leerkrachten en leerlingen, maar we hebben niet gezien dat kinderen actief betrokken worden bij het eigen leerwerk. Nu wordt leerstof veelal nog zelfstandig of samen verwerkt. Kinderen zouden door de hele school nog veel meer betrokken kunnen worden bij het onderwijsleerproces.

In 4 klassen volgden wij een frontaal, klassikale les.

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakinhoud.
1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.

evaluatie school

1.5 Als belangrijkste kader hebben de leerlingen een overzicht van de dag- of weektaken. Zo is het voor alle kinderen overzichtelijk wat er van hem/haar verwacht wordt. Door binnen de hele school volgens een doorgaande lijn hiermee te werken, is er een duidelijke structuur. Door het vertrouwen van de leerkrachten krijgen de kinderen vrijheid om zelf te plannen wanneer ze hun taken maken binnen de persoonlijke gebondenheid. Ook uit de vrijheid in keuze voor een werkplek en materiaal spreekt het vertrouwen van de leerkrachten.

Het loslaten van klassikale instructiemomenten is nog in ontwikkeling. Op dit moment heeft het merendeel van de groepen de stap van 'klassikaal met Daltonmomenten' naar 'Dalton met instructiemomenten' gemaakt. Een aantal leerkrachten zit nog in de overgang hiervan, zij zullen begeleid worden door de Dalton coördinatoren.

1.6 Binnen de taken die leerlingen aangeboden krijgen wordt rekening gehouden met de verschillen tussen kinderen. Zo kan er op niveau gedifferentieerd worden, maar ook op hoeveelheid werk. Qua onderwijsbehoefte kan er ook maatwerk zijn op het gebied van een aparte werkplek, een concentratiescherm of een persoonlijk stappenplan. Dit wordt altijd in overleg met ouders en kinderen afgesproken.

1.7 Een deel van de gebondenheid is op het gebied van instructiemomenten, die vooraf door de leerkracht verplicht of naar keuze zijn. Deze vrijheid verschilt per leerling, als maatwerk om de effectiviteit van de instructiemomenten te vergroten. Hiervoor is het noodzakelijk dat leerlingen inzicht hebben in hun eigen kennen/kunnen (zie punt 1.2).

1.5 Het loslaten van klassikale instructiemomenten is nog in ontwikkeling. Op dit moment heeft het merendeel van de groepen de stap van 'klassikaal met Daltonmomenten' naar 'Dalton met instructiemomenten' gemaakt. Een aantal leerkrachten zit nog in de overgangsfase hiervan. Dalton is nog niet verinnerlijkt. De school werkt nu nog met Daltonmiddelen (stoplicht/taakbrief/doelenblad) waardoor er relatief in korte tijd een structuur is opgezet. Dalton is a way of living".

1.6 Het visitatieteam heeft vooral gezien dat het differentiëren gebeurt op 3 niveaus. Dat is wat ons betreft geen maatwerk per leerling. Wanneer de veelal sturende rol van de leerkracht wordt omgezet naar een coachende rol, kan er meer begeleiding op maat plaatsvinden.

1.7. Het is voor zowel leerlingen als leerkrachten heel erg belangrijk inzicht in persoonlijke kwaliteiten. Zo kan een beroep worden gedaan op elkaar. "Dit is het doel wat ik wil bereiken. Met wie kan ik dan het beste "samenwerken?" bijvoorbeeld.

bevindingen visitatieteam

Het toepassen van vrijheden en verantwoordelijkheden voor leerlingen hebben we als wisselend ervaren. Hierin zat nog een groot verschil tussen de verschillende leerkrachten. We hebben goede voorbeelden gezien van het "loslaten" van leerlingen die dit aan kunnen, maar ook nog vele momenten van klassikale instructie.

Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

1.8 Op onze school heerst een open sfeer, waarin leerlingen en leerkrachten elkaar het gevoel van vertrouwen geven. Lokalen staan regelmatig letterlijk open en iedereen is welkom om binnen te komen of vragen te stellen.

1.9 Door een duidelijke structuur en openheid van taakverdeling is de wederzijdse verantwoordelijkheid voor alle medewerkers duidelijk. Het aangeven van grenzen is besproken en vastgelegd in de schoolafspraken.

1.10 De medewerkers komen afspraken na, indien dit niet het geval is spreken we elkaar hierop aan.

1.11 Bij alle vakken wordt de koppeling gemaakt naar de bredere context. Niet alleen de cognitieve vakinhoud staat centraal op onze school, maar juist ook de vaardigheden daaromheen zoals bijvoorbeeld zelfstandigheid, samenwerken en onderzoekende houding ontwikkelen. We hebben veel aandacht voor verschillende culturen en het uitgangspunt is om de leerlingen kennis van de wereld om hen heen bij te brengen.

1.12 Ons onderwijs is zodanig ingericht dat we ernaar streven alle leerlingen naar hun eigen maximale niveau te brengen.

Ook de leerkrachten blijven zich continu ontwikkelen, door persoonlijke of schoolontwikkelingsplannen. We zijn bezig met het opzetten van een structureel programma voor collegiale consultatie omdat daar behoefte aan was vanuit het team.

bevindingen visitatieteam

We hebben een open sfeer ervaren. Leerkrachten, ouders en kinderen zijn over het algemeen positief over de Daltonontwikkeling die in gang is gezet.

De kinderen worden op een respectvolle manier aangesproken en benaderd.

De aangebrachte structuur zorgt voor een duidelijke leidraad.

Het visitatieteam heeft leerkrachten bevestigd op de collegiale consultaties.

Dit gebeurt nog summier, omdat er geen ruimte en tijd in het rooster voor is.

We denken dat Daltononderwijs teamleden juist in staat zou kunnen stellen bij elkaar te kijken.

Kinderen kunnen immers uitstekend zelfstandig werken. Het zou niet uit moeten maken of de juf er wel of niet is in de groep.

We sluiten ons daarom van harte aan bij het ontwikkelpunt van de school om een programma op te zetten van collegiale consultatie. Zo kunnen minder ervaren leerkrachten zich ontwikkelen. We hebben daar alle vertrouwen in, want het team is zeer gemotiveerd en alle "neuzen staan dezelfde kant op."

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

2.1 Doordat de doelen inzichtelijk worden gemaakt voor de leerlingen wordt de zelfstandigheid gestimuleerd. We zien dat de leerlingen ook zelf initiatieven tonen om doelen te halen. Dit is mogelijk omdat de beschikbaarheid van materialen duidelijk is. Ze weten welke doelen ze kunnen oefenen met de verschillende materialen.

2.2 De lijn tussen zelf proberen -> vragen aan klasgenoot -> hulpvraag leerkracht is voor alle kinderen duidelijk. Het pedagogisch klimaat op onze school is sterk, zodat leerlingen de veiligheid voelen om zich kwetsbaar op te stellen en hulp te vragen als hij/zij dat nodig heeft.

2.3 De leerling heeft keuzevrijheid op het gebied van werkplek, tijdsindeling, materiaal, hulpbronnen en werkvorm binnen gestelde grenzen en persoonlijke gebondenheid. Grenzen zijn onder andere de verplichte taakinhouden, schoolregels, klassenafspraken en persoonlijke gebondenheid heeft te maken met individuele onderwijsbehoeften.

2.4 Door de hele school is een doorgaande lijn in het omgaan met uitgestelde aandacht. Visueel wordt het vormgegeven door te werken met een stoplicht en een rood/groen vragenkaartje. Zie Dalton werkboek voor de afspraken rond het stoplicht en vragenkaartje. Hiermee stimuleren we het probleemoplossend denken van de kinderen.

2.5 Er zit een opbouw in de mate van zelfstandig nakijken van groep 1 t/m groep 8. Door regelmatig reflectiegesprekken te voeren kan de vaardigheid van feedback worden aangeleerd, individueel of klassikaal. Door zichzelf te controleren krijgen de leerlingen beter inzicht in hun eigen kennen en kunnen.

bevindingen visitatieteam

Er zijn duidelijk middelen aanwezig, die de zelfstandigheid van de leerlingen bevorderen. Door de gehele school wordt gewerkt met doelen stellen, taakbrief of planbord, handelingswijzers en duidelijk zichtbare afsprakenkaarten. Kinderen kunnen hun eigen werkplek kiezen en weten om te gaan met uitgestelde aandacht.

Het visitatieteam heeft gezien dat ook doelen gesteld worden. We vragen ons af of alle doelen begrepen worden door de leerlingen.

Het gebruik en de afspraken rondom het stoplicht, verschillen nog per groep. Het stoplicht op rood, terwijl de leerkracht aan het uitleggen is in een groep. Zijn de afspraken duidelijk voor iedereen?

Kinderen die bij het rode stoplicht door de klas lopen en vragen stellen aan de meester?

Het visitatieteam heeft vooral evaluatiemomenten gezien: goed of fout?

Kinderen geven dat ook terug in de gesprekken met ons. Wat gebeurt er met de achterkant van de taakbrief? Spreekt de leerkracht met het kind? Reflecteert het kind samen met de leerkracht op de verschillende stappen die gemaakt zijn in de keuzes van de planning bijvoorbeeld.

Hier valt, denken wij, winst te behalen!

Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

evaluatie school

2.6 Binnen doorgaande lijnen zijn de randvoorwaarden voor de leerlingen duidelijk. Er zijn duidelijke schoolafspraken. Aan het begin van ieder schooljaar stellen we samen met de leerlingen de klassenafspraken op. De materialen zijn goed te bereiken in open kasten en worden volgens een duidelijk systeem opgeborgen. In de klassenopstelling wordt rekening gehouden met verschillende onderwijsbehoeften en ondersteunend daaraan is de keuze voor andere werkplekken (zoals op de gangen).

We proberen afspraken visueel te ondersteunen, zoals de gangkaarten of handelingswijzers (zie Daltonwerkboek). Hierin kunnen we als school nog groeien.

2.7 De leerlingen worden betrokken bij beslissingen over de inrichting van de klas of het dagprogramma. De mate van keuzevrijheid hangt van de groep af, hierin is vrijheid in gebondenheid geldend.

2.8 Het zelfstandig werken vormt steeds meer de basis van onze dagplanning. In het dagritme staan de instructiemomenten aangegeven, daarbuiten zijn de leerlingen zelfstandig of samen aan het werk. Hierin is een opbouw zichtbaar in de school, in de lagere groepen zijn nog veel gebonden instructiemomenten voor alle kinderen. Aan het begin van de ochtend staan geen instructies gepland, pas vanaf 09.00u. Zo worden de leerlingen gestimuleerd om meteen bij binnenkomst taakgericht aan het werk te gaan.

2.9 We hebben ongeveer 6 keer per jaar een open podium, hierbij ligt de nadruk op de onderwijsinhoudelijke zaken die de voorgaande weken in de groep aan bod zijn gekomen. Kinderen krijgen de kans hier te laten zien waar ze trots op zijn. Keuzewerk is bij ons op school nog volop in ontwikkeling. Het uitgangspunt is dat de leerlingen ruimte hebben om zich te ontwikkelen op hun eigen interessegebieden, dit kan door de leerkracht aangeboden worden maar kan ook uit initiatief van de leerlingen zijn. Er zijn verschillende proeftuinen lopend, waarbij nog gezocht wordt naar de doorgaande lijn.

bevindingen visitatieteam

Als er aan de taak gewerkt wordt, worden de leerlingen duidelijke middelen aangereikt, waardoor zij zelfstandig kunnen werken. Een volgende stap zou kunnen zijn om ook bij instructie de leerlingen leren zich zelfstandig de leerstof eigen kunnen maken. Hierbij zagen we nog erg veel de frontale manier van het aanbieden van de leerstof.

Nu nog hangt de mate van keuzevrijheid af van de groepsleerkracht. Dat is niet eenduidig door de school heen. Sommige leerkrachten geloven in de Dalton aanpak, anderen vinden het nu nog lastig te geloven dat kinderen de "vrijheid van keuze" aankunnen. Iedereen wil wel graag op deze manier werken.

Naast het reguliere programma (rekenen, taal etc...) vinden kinderen het heel erg leuk om andere dingen te doen. Ze vinden het atelier bijvoorbeeld heel leuk, waarbij jullie ouders worden ingezet om dingen in de klas te doen. In dit voorbeeld heeft een ouder gekookt. (Is benoemd en erkend als pare!).

Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

evaluatie school

2.10 Wij werken op school met taakgroepen, alle leerkrachten mogen aangeven welke taken zij komend schooljaar willen uitvoeren. Ook als er behoefte is aan extra taakgroepen of als taakgroepen niet meer nodig zijn, kan dat aangegeven worden door het team. Binnen de taakgroepen wordt invulling gegeven aan het vormgeven van feestdagen maar ook zijn er leerteams. Deze taakgroepen verdiepen zich in een onderwerp dat op dat moment belangrijk is voor de school en scholen de andere collega's hierin bij. Daarnaast hebben we regelmatig overleg en geplande studiedagen waarop we ons laten bijscholen door externen, elkaar bijscholen of in gesprek gaan over visie en afspraken. De Daltoncoördinatoren zorgen (i.s.m. schoolopleider en directie) voor bijscholing op het gebied van Daltononderwijs, naar behoefte.

2.11 Door de open houding van directie is er een klimaat waarin medewerkers initiatief kunnen laten zien. Er wordt naar geluisterd en inbreng wordt gewaardeerd. Tijdens vergaderingen stimuleren collega's elkaar om een actieve houding aan te nemen.

bevindingen visitatieteam

De school is op de goede weg door zich te ontwikkelen via taakgroepen en leerteams. Misschien is het zoeken van contact met meerdere Daltonscholen in de regio daartoe ook een optie.

Leerkrachten krijgen de mogelijkheid om zich te profileren in het team. De directeur geeft leerkrachten de ruimte zich verder te ontwikkelen. Een mooi voorbeeld zijn de Dalton coördinatoren. Zij krijgen ruimte en tijd om het Daltononderwijs te ontwikkelen op de werkvloer. Het is fijn (en noodzakelijk!!) dat in deze fase daarvoor tijd en ruimte wordt vrijgemaakt. Dit zal de komende jaren noodzakelijk blijven als de school goed en doordacht Daltononderwijs wil blijven ontwikkelen.

3. Samenwerking

Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

evaluatie school

3.1 Door op de Lukasschoolschoolschool een open en veilig klimaat te creëren is er ruimte voor openheid over elkaars sterke en zwakke kanten. Dit stimuleert een respectvolle omgang met elkaar en biedt inzicht om hulp te kunnen vragen bij elkaar. De eerste vraaglijn is naar medeleerlingen (na het zelfstandig proberen op te lossen).

Er worden in doorgaande lijn verschillende coöperatieve werkvormen toegepast waarbij leerlingen leren samen te werken. Ook zijn er schoolbreed afspraken gemaakt over maatjeswerken, waarbij leerlingen samen een taak moeten uitvoeren. Dit kan draaien om een huishoudelijke taak of een taak die leidt tot een gemeenschappelijk resultaat. Zo leren onze leerlingen gebruik te maken van elkaars talenten en bewust te zijn van elkaars valkuilen/moeilijkheden.

Door middel van reflectiegesprekken worden de samenwerkingsvaardigheden ontwikkeld. Als school willen wij een leefgemeenschap in het klein vormen om de kinderen volgens onze visie voor te bereiden op de toekomst.

3.2 Door regelmatig in gesprek te gaan met de kinderen en vooral uit te spreken welk gedrag we van ze verwachten, heerst er een respectvolle omgang tussen leerlingen en leerkrachten. Leerkrachten onderling hebben een voorbeeldfunctie hierin.

Door middel van positieve feedback en complimenten geven aan elkaar leggen we de nadruk op het positieve. Daardoor is er ruimte om ook respect te hebben voor elkaars zwakkere kanten en vooral hoe de leerlingen elkaar daarbij kunnen helpen.

bevindingen visitatieteam

We hebben diverse vormen van coöperatief leren gezien. Ook wordt het samenwerken met maatjes consequent toegepast. Een volgende stap zou kunnen zijn het samenwerkend leren. Breng leerlingen vaardigheden aan, waarbij ze leren gebruik te maken van en respect te hebben voor elkaars capaciteiten.

Het visitatieteam heeft dit ervaren door de hele school.

Door middel van positieve feedback en complimenten geven aan elkaar leggen we de nadruk op het positieve.

Door middel van reflectiegesprekken worden de samenwerkingsvaardigheden ontwikkeld.

Als school willen wij een leefgemeenschap in het klein vormen om de kinderen volgens onze visie voor te bereiden op de toekomst.

Bovenstaande hebben we tijdens het bezoek niet gezien. Wel zien we veel evaluatiemomenten (smileys/kleuren doelenkaart/taakbrief).

Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

evaluatie school

3.3 Leerkrachten hebben een voorbeeldfunctie in het respectvol omgaan met elkaar. Door regelmatig met elkaar overlegmomenten te hebben wordt de samenwerking gestimuleerd. Collegiale consultatie is in ontwikkeling, waarbij de nadruk ligt op elkaar opbouwende feedback geven. Binnen de school heerst een klimaat van vertrouwen en respect naar de leerlingen, ouders en collega's toe.

3.4 Op verschillende ontwikkelingsgebieden hebben we leerteams gevormd binnen de school. Deze leerteams verdiepen zich in onderwerpen die de school op dat moment als ontwikkelpunt ziet en delen deze kennis op studiedagen en vergaderingen.

3.5 De leerkrachten op de Lukasschoolschoolschool werken nauw met elkaar samen om zo een lerende organisatie met elkaar te kunnen zijn. Naast de onderlinge overleggen tussen duo en parallelcollega's, worden er structureel 1x in de maand bouwvergaderingen gehouden. Tijdens studiedagen worden verschillende samenwerkingsvormen toegepast.

3.6 Hiervoor gebruiken we onder andere de methode Leefstijl, waarbij veel gesprekken aan bod komen over sociale omgang binnen de groep. Hierdoor wordt een open klimaat gecreëerd waarbinnen leerlingen zich veilig voelen. Het bewust maken van elkaars sterke en zwakkere kanten geeft inzicht voor samenwerking. Hierin stimuleert de leerkracht dat leerlingen met verschillende klasgenoten (maar ook uit andere groepen) leren samenwerken.

bevindingen visitatieteam

We sluiten ons aan bij het plan van de school tot collegiale consultatie. Leer van elkaar waarom je voor een bepaalde werkvorm kiest. Maak gebruik van en heb respect voor elkaars capaciteiten. We hebben er vertrouwen in dat deze directie en dit team daartoe uitstekend in staat zijn.

Het visitatieteam heeft geconstateerd dat leerkrachten respectvol met elkaar omgaan. We hebben geconstateerd dat er verschillende leerteams zijn en dat leerkrachten hierin een keuze kunnen maken. Uitgaan van de kracht van de professional stimuleert mensen.

Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

evaluatie school

3.7 Ouders hebben een actieve rol in de school. Vooral de ouders van de ouderraad zijn vaak te vinden in de school en betrokken bij activiteiten. Verder proberen wij naar ouders uit te stralen dat we open staan, ouders welkom zijn en serieus worden genomen.

Er is veel samenwerking met instanties en externe deskundigen om ons onderwijs zo optimaal mogelijk vorm te geven op het gebied van maatwerk en extra onderwijsbehoefte. Dit kan zijn door middel van coachinggesprekken tussen leerkrachten en gespecialiseerde externen, maar ook zijn er diverse externe professionals die binnen de school met kinderen werken zoals een ouderkind-adviseur / psycholoog / fysiotherapeut / Day a Weekschool / schakelklas.

3.8 Op respectvolle wijze worden onderwerpen tussen leerkrachten, schoolleiding en leerlingen besproken. Zie voorgaande indicatoren voor de vormgeving van samenwerken en de school als leeromgeving.

3.9 De leerlingen worden betrokken bij de inrichting van de klas, de organisatie en het vormgeven van (bepaalde) taken. Hierbij wordt de mening van iedere leerling op prijs gesteld, vaak door middel van stemmen en overleg.

Als ontwikkelpunt willen wij een leerlingenraad samenstellen om zo de leerlingen meer te betrekken bij de school als overkoepelend geheel. Dit zal een vertegenwoordiging zijn vanuit verschillende groepen, op een democratische wijze samengesteld.

bevindingen visitatieteam

Ook hierbij kunnen we ons vinden in de evaluatie van de school. We hebben gesproken met een aantal leerlingen en daaruit bleek al dat een leerlingenraad een uitstekende aanvulling kan zijn voor alle vormen van overleg

De (volgens eigen zeggen) geselecteerde leerlingen zijn blij met de school. Het leukste vak is: buitenspelen. Ook gym wordt geprezen, vooral omdat je op het whitebord kunt lezen wat ze gaan doen in de les.

In de gesprekken met leerlingen kwam niet heel duidelijk naar voren dat zij mogen meebeslissen over de inrichting van een lokaal. Wel geven ze aan te mogen kiezen (leerkracht afhankelijk) waar ze bijvoorbeeld mogen zitten in de klas.

4. Reflectie

Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

evaluatie school

4.1 Aan het begin van de week, op maandag, ligt de weektaak voor alle leerlingen van groep 3 t/m 8 klaar. Zodra de leerlingen binnenkomen bekijken zij de inhoud van hun dag- en weektaken en denken na over een planning. Door de helft van het hokje in te kleuren met de dagkleuren geven zij aan op welke dag zij hun weektaken denken uit te gaan voeren. Nadat zij hun doelen van die taak behaald hebben, kleuren zij de andere helft van het hokje in. Bij de dagtaken staan de taken die zij op die (door de leerkracht vooraf geplande) dag moeten uitvoeren, waarbij een tijd vermeld kan staan. Staat er geen tijd bij vermeld dan mogen die leerlingen die taak zelf inplannen binnen die dag.

Bij de kleuters staan aan het begin van de week de weektaken op het planbord. De kinderen in groep 1 kiezen op het moment dat ermee gewerkt wordt, de kinderen van groep 2 plannen voor 2 dagen vooruit. Dit wordt gedaan door middel van de dagkleuren. Ook instructiemomenten worden weergegeven op dit planbord, waardoor voor sommige leerlingen de planning wat meer gebonden is.

4.2 Mochten leerlingen eerder klaar zijn dan de geplande tijd, kunnen ze bepalen om verder te werken met de taken die zij als volgende gepland hadden. Andersom geldt dat als ze de geplande taken nog niet klaar hebben, zij deze kunnen opschuiven.

4.3 Aan het einde van de week wordt door middel van reflectiegesprekken gekeken hoe de planning is uitgevoerd en wat eventuele verbeterpunten zijn of waardoor het juist goed is gelukt. Als er nog hulpvragen zijn of doelen openstaan die nog niet zijn behaald, kunnen deze worden meegenomen in het huiswerk of de komende week.

4.4 Op de papieren weektaak, vanaf groep 3, wordt op de achterkant aandacht besteedt aan de werkhouding. Leerlingen reflecteren hier door middel van punten op hun werkhouding en werkverzorging. In het reflectiegesprek komt dit aan bod en wordt vooral de koppeling gelegd tussen werkhouding en de mate waarin de doelen behaald zijn.

Bij de kleuters wordt door middel van een smiley weergegeven hoe ze reflecteren op zichzelf. Ze mogen zelf een smiley ophangen als ze de taak hebben uitgevoerd. De criteria hiervoor kunnen per opdracht verschillen van bijvoorbeeld leuk – niet leuk of makkelijk – moeilijk.

bevindingen visitatieteam

De taakbrieven die we hebben gezien waren niet of nauwelijks ingevuld aan de achterkant. Kinderen konden wel uitleggen wat ze zouden moeten doen. Ze moeten aangeven of het werk goed is gegaan of niet. Dit doen ze met een smiley. Dit gebeurt ook bij de kleuters op het planbord.

Reflectiegesprekken werden alleen herkend door de kinderen in groep 8. Soms heb je een gesprek met de juf en bespreek je hoe het is gegaan. Dat gaat dan vooral over het samenwerken met andere kinderen.

Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

evaluatie school

4.5 Reflectie is de basis van ons onderwijs. Door middel van verschillende vormen van reflectie geven we de leerlingen en elkaar inzicht in de mate van het behalen van onze doelstellingen. Vormen die wij toepassen: reflectie op de weektaak (zie punt 4.4), reflectiegesprekken, onderlinge feedback tussen leerlingen en tussen leerkrachten, doelgerichte reflectie (is het doel behaald?), nakijken van eigen werk en het werken met doelenbladen. Regelmatig wordt er in de klas onderlinge feedback door leerlingen gegeven. Dit kan door de methode Leefstijl aan bod komen en we hebben bijvoorbeeld ook een format voor het geven van feedback bij spreekbeurten/presentaties. Hiervoor zijn per bouw afspraken gemaakt. Vanaf de kleuters wordt er gewerkt aan de reflectietaal, de leerkracht heeft hier een voorbeeldrol in.

4.6 In reflectiegesprekken wordt gericht gevraagd naar de samenwerking tussen leerlingen. Vragen hierbij kunnen zijn: Hoe was je eigen rol in de samenwerking? Wat vond je van de rol van de ander(en)? Wat zou je kunnen verbeteren in je eigen rol? Wat heb je nodig om de samenwerking beter te laten verlopen?

4.7 Door onszelf als leerkrachten open te stellen voor de mening van kinderen, stellen we ons kwetsbaar op en laten we als voorbeeld zien hoe om te gaan met feedback. Aan het einde van het jaar wordt er door sommige leerkrachten gebruik gemaakt van het leerkrachtrapport, waarbij de kinderen een rapport schrijven voor hun leerkracht.

4.8 We maken gebruik van de gesprekscyclus met de directie, waarin om het jaar een functionerings- of een beoordelingsgesprek wordt gevoerd. Hierin komen de persoonlijke ontwikkelingsplannen van de leerkrachten naar voren. Daarnaast zijn we bezig met het ontwikkelen van een doorgaande lijn in collegiale consultatie.

bevindingen visitatieteam

Het zou heel fijn zijn voor alle leerlingen aan de leerkracht feedback te mogen geven. Dat kan immers op een respectvolle manier (dat zijn ze op de Lukasschool gewend) en daar kun je veel van leren. Het is ook een mooi voorbeeld voor kinderen. (Typisch Dalton: parallel proces: Dalton voorleven als leerkracht).

Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

evaluatie school

4.9 Er zijn 2 Dalton coördinatoren aangesteld binnen het team, die verantwoordelijk zijn (samen met directie) voor de Daltonontwikkeling binnen school. Hierdoor worden regelmatig klassenbezoeken gedaan om gericht te kunnen coachen. Ook wordt er door het samenwerken met andere Daltonscholen met en van elkaar geleerd.

Daarnaast is er een aantal leerteams die zich specialiseren in zaken die op dat moment voor de school belangrijk zijn. Zij scholen de collega's bij op die gebieden (zie punt 3.4).

Bij de bouwvergaderingen is er ruimte om van elkaar te leren, er kunnen door iedere collega leerpunten/vragen ingebracht worden.

Collegiale consultatie is, zoals eerder genoemd, in ontwikkeling.

4.10 Er is een aantal zaken op het gebied van reflectie geborgd als doorgaande lijn in de school, zoals de reflectie op de weektaken en de doelenbladen (zie punt 1.2 en 1.3). Daarnaast zijn we op zoek naar een vorm om de reflectietaal aan te leren in een opbouwende lijn vanaf de kleuters. Hier wordt wel mee gewerkt in alle groepen, maar een doorgaande lijn die geborgd is in het onderwijs, is in ontwikkeling.

3x per jaar geven we een rapport aan de leerlingen (en ouders) waarin we feedback geven op gedrag/werkhouding/resultaten. Dit is in doorgaande lijn binnen de school opgesteld. Aan de hand van de rapporten zijn er 3x per jaar gesprekken met leerlingen en ouders.

bevindingen visitatieteam

De Dalton coördinatoren hebben aangegeven dat ze het heel leuk vinden om collegae te coachen en te stimuleren hun Dalton kwaliteiten te benutten. De coördinatoren geven aan dat ondersteuning door directie belangrijk blijft, omdat sommige collegae het proces vertragen en dan is het lastig als teamlid een ander teamlid hierop aan te sturen.

5. Effectiviteit/ doelmatigheid

Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

evaluatie school

5.1 Doordat de taken per leerling op maat zijn afgestemd kunnen alle leerlingen op hun eigen niveau werken aan hun persoonlijke ontwikkeling. Mocht het nodig zijn dat een leerling totaal afwijkt van het groepsaanbod (zoals een eigen leerlijn) dan gaat dit in overleg met leerling en ouders.

Op het persoonlijke doelenblad houden de leerlingen de voortgang van hun eigen doelen bij. Zo krijgen ze inzicht of ze een doel hebben behaald, of dat ze daarvoor nog stappen zullen moeten nemen (zoals samenwerken met een klasgenoot of een hulpvraag stellen bij de leerkracht). Op dit moment werken alle leerlingen vanaf groep 4 met een doelenblad voor rekenen in doorgaande lijn. Er is een aantal proeftuinen voor doelenbladen bij andere vakken als taal/spelling. Mocht na een toetsmoment blijken dat bepaalde doelen nog niet behaald zijn, dan wordt dit door het doelenblad inzichtelijk voor de leerlingen en leerkracht. Hier kan dan een reflectiegesprek aan gekoppeld worden.

5.2 Doordat de leerlingen meer inzicht hebben gekregen in hun eigen kennen en kunnen is de effectieve leertijd omhoog gegaan t.a.v. het begin van de Daltonscholing. De leerlingen zijn meer gemotiveerd en hebben inzicht in hun eigen ontwikkeling.

De leerlingen zijn zelfstandiger en weten op welke manieren ze hulp kunnen inschakelen. Door het om kunnen gaan met uitgestelde aandacht (en hier een duidelijke doorgaande lijn in te volgen) gaat er weinig tijd verloren aan wachten op instructie. De vraaglijnen zijn duidelijk (zie punt 1.1).

Sommige leerlingen zullen meer gebondenheid en sturing van de leerkracht nodig blijven hebben bij het plannen of uitvoeren van taken. Door dit duidelijk weer te geven en hier afspraken over te maken, gaan ook deze leerlingen efficiënter met hun tijd om. Dit zal een doorlopend proces blijven, waarbij we over het algemeen al grote stappen hebben gezet op het gebied van effectieve leertijd.

5.3 De keuzemogelijkheden zijn duidelijk voor alle leerlingen inclusief de grenzen. Hierdoor krijgt iedere leerling de mogelijkheid om te kiezen, maar mocht het niet lukken dan kan de vrijheid worden ingeperkt. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij de werkplekken op de gang, iedere leerling krijgt de kans daar te werken, de gangkaarten kunnen ze kwijtraken als het ze niet lukt volgens de afspraken te werken. Door middel van reflectie zullen ze zich bewust worden van hun keuzes. De actieve inloop zorgt er in de hele school voor dat de leerlingen meteen als ze binnenkomen met hun taken aan de slag gaan, er heerst duidelijkheid en een taakgerichte werksfeer.

bevindingen visitatieteam

Goed dat leerlingen meer inzicht hebben gekregen in de eigen ontwikkeling. We hebben met de directeur gesproken over middelen die dit proces enorm kunnen versterken waardoor de kwaliteit van je onderwijs ook meteen omhoog gaat.

Door andere middelen, kun je effectiever werken (doel bereikt en door naar het volgende) en dus meer tijd besteden aan andere vakgebieden (techniek/dans/presenteren/ateliers etc..).

Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.
5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

5.4 Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de gesprekscyclus met de directie, waarin de persoonlijke ontwikkelplannen aan bod komen. Daarnaast stellen we als school bepaalde doelen waaraan leerkrachten moeten voldoen, zoals op het gebied van Dalton.

5.5 Doordat de lessen op maat worden vormgegeven, wordt de lestijd effectiever gebruikt. Daarnaast zorgt de zelfstandige houding van leerlingen ervoor dat de leerkracht tussen de instructiemomenten door tijd heeft voor hulpvragen van leerlingen.

5.6 Er wordt volgens verschillende vormen van instructie gewerkt, waarbij onder andere ruimte is voor de onderzoekende houding van leerlingen.

5.7 Door te werken met taakkaarten wordt vormgegeven aan de individuele leerbehoeften. De instructie is zo ingedeeld dat iedere leerling instructie op maat krijgt, uitgaande van 3 basisniveaus binnen iedere groep. Daarnaast is er ruimte voor individuele instructie of in kleine groepen om tegemoet te komen aan specifieke leervragen (vanuit de leerkracht of leerling).

5.8 Door vanuit vertrouwen te werken met leerlingen en hoge verwachtingen te stellen, willen we ervoor zorgen dat leerlingen het beste uit zichzelf halen. Het inzichtelijk maken van eigen kennen/kunnen is hierbij belangrijk als stimulerende factor, waarbij het doelen moeten zijn die haalbaar zijn. Ieder kind is waardevol op zijn eigen niveau.

5.9 Bij het vormgeven van de persoonlijke dag- en weektaken en de persoonlijke gebondenheid die daarbij hoort, wordt rekening gehouden met onderlinge verschillen. Zo kan er op verschillende manieren gedifferentieerd worden, bijvoorbeeld herhaling of verdieping, alleen of met instructie.

5.10 Door regelmatig reflectiegesprekken te voeren met de leerlingen krijgt de leerkracht inzicht in de leermoeilijkheden van leerlingen. Hierbij kan het doelenblad of het takenblad als ondersteunend middel ingezet worden. De toetsen worden niet alleen nagekeken maar ook geanalyseerd om te ontdekken op welk gebied een leerling eventueel nog leervragen heeft maar ook wat een oorzaak zou kunnen zijn voor een lage score.

bevindingen visitatieteam

Bij het vormgeven van de persoonlijke dag- en weektaken en de persoonlijke gebondenheid die daarbij hoort, wordt rekening gehouden met onderlinge verschillen. Zo kan er op verschillende manieren gedifferentieerd worden, bijvoorbeeld herhaling of verdieping, alleen of met instructie.

Hierbij kunnen we opmerken dat dit verschilt per groep. Mevrouw Kikkert sprak met een leerling waarvan alle doelen op het doelenblad roodgekleurd waren. Waarom dat zo was, was helemaal onduidelijk voor het kind. Dat lijkt geen onderwijs op maat. Wat doet dat met het zelfvertrouwen van een leerling?

Wat verstaat de school onder: onderwijs op maat? Onderwijs op 3 niveaus of maatwerk per leerling?

Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

5.11 In alle klassen is een stimulerende leeromgeving te zien waarbij de doelen van de huidige periode zichtbaar zijn. De school is zodanig ingericht dat er keuzemogelijkheden voor de leerlingen zijn op het gebied van werkplekken. Qua middelen valt te denken aan de takenborden en –bladen, stoplichten, vragenkaartjes als hulpmiddelen om het onderwijs zo doelmatig mogelijk vorm te geven (zie daltonwerkboek).

Wij zijn ons als school, naast de ontwikkeling tot Daltonschoon, aan het ontwikkelen op het gebied van opbrengstgericht onderwijs. Een leerteam van collega's is zich hierin aan het verdiepen en neemt de collega's mee in de ontwikkelstappen.

5.12 Door de school heen heerst een doorgaande lijn in afspraken vanuit onze Daltonvisie. Hierbij merken we dat er in de afgelopen jaren een ontwikkeling is geweest vanuit klassikaal onderwijs naar onderwijs vanuit de Daltonvisie. Die ontwikkeling zet zich in doorgaande lijn voort in de school.

Het merendeel van het personeel heeft dit schooljaar de basisopleiding tot Daltonleerkracht afgerond met een diploma. Een aantal personeelsleden is deze opleiding aan het afronden,

verwachting is dat ze dat dit schooljaar doen.

De borging van de Daltoncompetenties van het team zal door middel van klassenconsultaties en coaching vanuit de Dalton coördinatoren (in samenwerking met directie) vormgegeven worden.

5.13 Volgens de afspraken rondom passend onderwijs wordt er op onze school ondersteuning geboden aan leerlingen die buiten de gestelde leerdoelen vallen. Zie hiervoor ook het schoolondersteuningsprofiel (SOP) ter inzage bij directie.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam heeft Daltonmiddelen door de hele school gezien. In elke groep hangt een (zelfgemaakt) stoplicht en hebben de dagen een verschillende kleur.

We hebben geen ik-doelen model gevonden per groep. Dus welke competenties moet een kind in welk leerjaar beheersen? Dit vinden we een belangrijke aanbeveling voor de school.

6. Borging

Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uitschoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de dalton-ontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

evaluatie school

6.1 Onze school houdt in het Daltonwerkboek de afspraken bij. Hierin worden ook de gestelde doelen planmatig beschreven. Naar aanleiding van de visitatie en het gesprek dat daaruit voortkomt verwachten wij een duidelijk ontwikkelplan te schrijven voor de komende jaren.

6.2 Op de Lukasschoolschoolschool zijn 2 leerkrachten aangesteld als Dalton coördinator sinds schooljaar 2014/2015. Zij volgen de opleiding bij Noordijk Dalton en zullen die dit jaar afronden. In samenwerking met een leerteam, bestaande uit leerkrachten uit verschillende bouwen, en directie wordt er vormgegeven aan de Daltonontwikkeling van de school.

6.3 In de schoolgids en op de website is de Daltonidentiteit van de school duidelijk zichtbaar.

6.4 In het schoolplan van 2014-2019 is de Daltonscholing opgenomen. De basisopleiding tot Daltonleerkrachten, -directeur en de opleiding tot -coördinatoren staan hierin beschreven.

6.5 De Dalton mogelijkheden van het gebouw worden benut in de vorm van werkplekken op de gang. Er zijn voor iedere groep computers beschikbaar voor onderzoek en er is een verzamelplek van informatieve boeken per bouw. Daarnaast zijn er borden in de gangen waarop de Dalton identiteit zichtbaar wordt uitgedragen.

6.6 Voor de ouders zijn er dit jaar 6 bijeenkomsten waarin de Dalton kernwaarden worden behandeld. Deze worden georganiseerd door de dalton coördinatoren. Op deze bijeenkomsten is de mogelijkheid tot gesprek en reflectie met ouders. Leerlingen kunnen hier meer bij betrokken worden, zie ook punt 6.8. De leraren gaan onderling regelmatig in gesprek over de ontwikkelingen op het gebied van het Daltononderwijs, op bouwvergaderingen en studiedagen.

6.7 De Dalton coördinatoren zijn aangesloten bij het regionetwerk, tot op heden nog geen bijeenkomst geweest. Contact verloopt moeizaam en weinig initiatief vanuit het regionetwerk. Daarnaast is er contact met collega Daltonscholen in Amsterdam, waarbij gebruik gemaakt wordt van elkaars expertise. Dit in de vorm van bezoeken met alle leerkrachten met een kijkvraag tot aan een proefvisitatie. Ook zijn de dalton coördinatoren regelmatig aanwezig op andere scholen in verband met de opleiding die zij volgen en zijn zij vorig schooljaar (2015/2016) naar het landelijk Daltoncongres geweest.

6.8 Dit is een ontwikkelpunt voor onze school. We zijn in kleine stappen de leerlingen steeds meer aan het betrekken bij de vormgeving van ons Daltononderwijs, te denken valt aan rondleiding aan ouders. Tot op heden hebben we deze rondleiding gekoppeld aan de ouderbijeenkomsten voor ouders van huidige leerlingen. We zijn van plan om ook de rondleidingen aan nieuwe ouders (deels) vorm te laten geven door onze leerlingen. Ook in de vorm van een leerlingenraad willen we leerlingen structureel betrekken bij de invulling van de Daltonvisie binnen de school. Deze leerlingenraad willen we dan samenstellen in samenspraak met de kinderen, bijvoorbeeld door een verkiezing.

6.9 Zoals beschreven staat in punt 6.6 zijn de ouders betrokken bij de ontwikkeling tot Dalton-school. In het eerste jaar waren dat nog algemene informatiebijeenkomsten, nu gaat dat per bijeenkomst dieper in op de losse kernwaarden en wordt de koppeling gelegd tussen school en thuis. Ouders worden uitgenodigd om in gesprek te gaan met inspectie en visiteurs. Daarnaast spelen ouders een steeds grotere rol binnen de school, met elkaar samen kunnen we het beste onderwijs geven.

6.10 Het schoolbestuur is op de hoogte van de ontwikkelingen tot Daltonschool.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam heeft bovengenoemde punten gezien en besproken. Wellicht kan de school of NDV actie ondernemen als het gaat om regiobijeenkomsten die worden gemist. Het bijwonen van deze bijeenkomsten is een verplichting vanuit de NDV.

Het betrekken van de kinderen bij de ontwikkeling van de school is belangrijk voor een Dalton-school, zo niet het belangrijkste! Waarom kleine stappen? Denk groot en geef de kinderen het vertrouwen het aan te kunnen. Misschien minder behoudend en meer lef! Tijdens de gesprekken met de leerlingen vonden zij het idee van leerlingenraad en rondleidingen super leuk.

Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

Uit de gesprekken met leerlingen

De kinderen op de St. Lukas vinden het Daltononderwijs fijn. Ze vinden het prettig als ze zelf mogen kiezen. Dit is nog heel erg afhankelijk van de leraar. Dat vinden ze ook weer jammer. De weektaak wordt gedifferentieerd aangeboden en ook dat wordt als prettig ervaren. Ze zouden het geweldig vinden als er een leerlingenraad kwam waarin zij mee mochten praten over beslissingen die de school genomen worden. Ze ervaren dat nu niet zo.

Uit de gesprekken met leerkrachten

Het team van de St. Lukas draagt de school een warm hart toe. Zij werken er veelal met plezier en hebben ervaren hoe de school veranderd is als het gaat om Daltononderwijs. Voor de één is het loslaten en vertrouwen geven lastiger dan de ander. Kinderen worden meer betrokken bij de les. Ze zijn meer eigenaar geworden van het werk wat ze doen.

Voor verschillende leerkrachten is het Daltononderwijs nu nog didactisch handelen met een Daltonmiddel. Een tweetal leerkrachten gaven aan: ik deed al Daltondingen zonder het Dalton te noemen. Het waarom van het stoplicht is bijvoorbeeld niet voor iedere leerkracht heel duidelijk. Het stoplicht op rood als. Middel om kinderen hun mond te laten houden, heeft wat ons betreft niets te maken met uitgestelde aandacht (zelf creatief denken in oplossingen, goed luisteren tijdens instructie etc. Er wordt ook realistischer naar kinderen gekeken en er worden hoge verwachtingen uitgesproken.

Ondanks de grote verschillen in persoonlijke Daltonontwikkeling van mensen, is er een begin gemaakt met de doorgaande lijn.

Er zal daarom zeker 5 jaar nodig zijn om personeel (team en directie) te scholen en de Daltonlijn in de school verder uit te bouwen.

Uit de gesprekken met de schoolleiding

De huidige directeur, Sebastiaan van Huet, werkt sinds dit schooljaar op de St. Lukas. Hij vindt het belangrijk om eigenaarschap bij leerkrachten te vergroten. De Dalton coördinatoren: Marieke Weijers en Soraya van Rooij, worden dan ook met regelmaat vrij geroosterd om hun taken uit te voeren. Dat is ook de reden waarom er in relatief korte tijd veel gebeurd is op deze school op het gebied van Dalton. De coördinatoren en de directeur schetsen een realistisch beeld van wat er gebeurt op de school en benoemen de parels (Doelenbladen, Gym, Dit kan ik al. Leerteam, Coaching) ., en ontwikkel punten (Doorgaande lijn, eigenaarschap leerlingen, collegiale consultaties en reflectie) Zij zijn zich bewust dat zij aan het begin staan van verdere Daltonontwikkeling. Deze ontwikkeling vindt ook plaats als zij niet zouden worden voorgedragen aan de NDV. Ze willen graag een licentie voor 5 jaar om de ontwikkel punten ook daadwerkelijk te kunnen ontwikkelen en het team het vertrouwen te geven dat dit gaat lukken.

Uit de gesprekken met ouders

De commissie had een gesprek met ouders van kinderen in groep 1/2, groep 5, groep 3 en groep 7.

De keuze voor de Lukasschool wordt vooral gemaakt omdat de school in de buurt staat. In wijk heeft de school de laatste jaren een goede naam. Wat zien ouders terug van het Daltononderwijs: kinderen vinden het fijn dat ze mogen kiezen. Ze vertellen nu veel meer thuis. Ze zijn meer betrokken. Ouders vinden het fijn dat de school kinderen verantwoordelijkheid bijbrengt voor her huiswerk bijvoorbeeld. Ouders zijn ook verrast dat kinderen zoveel zelf kunnen en de verantwoordelijkheid ook aankunnen.

De workshops over de Dalton pijlers vinden ze positief, echter het zijn wel vaak dezelfde mensen die komen. Er is een klein begin gemaakt met ouders betrekken bij het onderwijs. (Een moeder heeft eten gekookt in een groep en vertelt daar ook iets over).

De school is open en je kunt altijd terecht met vragen.

Wel zouden ze meer activiteiten willen en een grotere betrokkenheid door meerdere mensen. Nu wordt de kar vaak getrokken door dezelfde ouders.

Tip van ouders: meer activiteiten voor de kinderen!

Uit de gesprekken met het bestuur

naam bestuurslid: Jan Willem van Schendel, regiomanager ASKO scholen

Stichting ASKO draagt het Daltononderwijs (en andere concepten) een warm hart toe. De ASKO (Amsterdamse Stichting voor Katholiek, Protestants-Christelijk en Inter-confessioneel Onderwijs) is de grootste organisatie voor primair katholiek/oecumenisch onderwijs in Amsterdam en omstreken. Met de slogan 'De ASKO verbindt met aandacht & ambitie' drukken zij verbondenheid uit om met elkaar uit kwalitatief goed onderwijs verzorgen. Verbinding, aandacht en ambitie staan hoog in het vaandel.

Het bestuur heeft de ontwikkeling van Daltononderwijs op de St. Lukasschool gestimuleerd omdat het uit de school zelf kwam. De vorige directrice heeft deze ontwikkeling in gang gezet en de huidige directeur bouwt het concept verder uit. Het bestuur spreekt het vertrouwen uit in het team en directie als het gaat om de verdere ontwikkeling van deze Daltonschool. Ook bij Asko staat een levenslang leren centraal.

Het bestuur steunt de school in haar Daltonontwikkeling door, indien nodig, dingen te faciliteren. Bijvoorbeeld opleidingen. De directeur volgt een opleiding tot Daltondirecteur. De teamleden volgen de Dalton opleiding.

beoordeling

nr	kernwaarden	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie *		
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen		x
2	Zelfstandigheid		x
3	Samenwerking		x
4	Reflectie	x	
5	Effectiviteit- doelmatigheid		x
6	Borging		x

* niet van toepassing bij licentieverlening

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
X	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Licentie voor vijf jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie

Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

	Omschrijving
Nr. 1.	Ontwikkel een Daltonwerkboek met waarom, hoe en wat om meer eigenaarschap en zelfsturing bij leerkrachten en leerlingen te ontwikkelen.
Nr. 2.	Ontwikkel een leerlijn Daltonvaardigheden, zodat kinderen weten welke Daltonvaardigheden ze in welk leerjaar moeten ontwikkelen. Neem deze ik- doelen op in een rapportage aan ouders.
Nr. 3.	Volg het proces d.m.v. REFLECTIE! Borg deze bevindingen in het bij punt 1 genoemde werkboek.
Nr. 4.	Ontwikkel de doorgaande lijn in keuzewerk. De school kan hierbij denken aan onderzoekend, ontdekkend en spelend leren!
Nr. 5.	Collegiale consultaties
Nr. 6.	Betrokkenheid leerlingen

slotopmerkingen

Ondertekening voorzitter visitatieteam

naam	handtekening	datum

Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.

N.B. Dit zijn opmerkingen van de school zelf. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de “slotopmerkingen” genoemd in het visitatieverslag.

Wij hebben de visitatie als waardevol ervaren. Door het drukke programma en het aantal visiteurs was er in onze ogen weinig gesprekstijd met de daltoncoördinatoren en de directeur.

We herkennen ons niet in de aanvullende reactie in de mail over de weektaken waarin aangegeven wordt dat alleen groep 6/7 met weektaak.com werkt. In groep 3 t/m 8 wordt weektaak.com structureel ingezet en op maat samengesteld.

De vorm van het verslag hebben wij als prettig ervaren. In het verslag hebben zij aanvullende en meer inhoudelijke onderbouwing gegeven, waardoor wij een beter inzicht kregen in de aanbevelingen van het visitatieteam. We vinden het fijn dat onze eigen aanbevelingen overgenomen zijn.

Wij nemen naast onze eigen aanbevelingen, de volgende aanbevelingen mee van het visitatieteam:

- aanbeveling over 'why' is herkenbaar;
- er wordt vooral geëvalueerd in plaats van gereflecteerd. Hierbij wordt dus vooral gekeken naar het producten en niet naar het proces.

Wij willen Tabitha Verhulst en Lucie Kikkert bedanken voor hun bezoek.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

aanbeveling 1. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Ontwikkel een Daltonwerkboek met waarom, hoe en wat om meer eigenaarschap en zelfsturing bij leerkrachten en leerlingen te ontwikkelen.
actie	Samen met het team gaan wij het product (daltonwerkboek) omzetten naar een proces
uitvoerenden	Daltoncoördinatoren, leerlingen, leerteam dalton
tijdvak	2016-2018
scholing/ externe ondersteuning	
toelichting	

aanbeveling 2. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Ontwikkel een leerlijn Daltonvaardigheden, zodat kinderen weten welke Daltonvaardigheden ze in welk leerjaar moeten ontwikkelen. Neem deze ikdoelen op in een rapportage aan ouders.
actie	Dit betekent dat we doelen gaan maken per dalton competentie, zodat kinderen weten in welk leerjaar ze over welke dalton competenties zouden moeten beschikken
uitvoerenden	Daltoncoördinatoren, leerlingen, leerteam dalton
tijdvak	2016-2018
scholing/ externe ondersteuning	
toelichting	

aanbeveling 3. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Volg het proces d.m.v. REFLECTIE! Borg deze bevindingen in het bij punt 1 genoemde werkboek.
actie	Er is een start gemaakt met reflectiegesprekken n.a.v. weektaken. Er zijn verschillende ontwikkelingen gaande op de Lukasschool rond de vaardigheid reflectie en evaluatie. Hieronder vallen bijvoorbeeld de doelenbladen, waarbij de kinderen doelgericht hun eigen handelen evalueren. Ook de reflectiegesprekken die we hebben ingevoerd n.a.v. de weektaken zijn een positieve ontwikkeling. Actie = van product naar proces
uitvoerenden	Daltoncoördinatoren, leerlingen, leerteam dalton
tijdvak	2017-2020
scholing/ externe ondersteuning	
toelichting	

aanbeveling 4. (letterlijk overnemen uit visitatieverlag)	Ontwikkel de doorgaande lijn in keuzewerk. De school kan hierbij denken aan onderzoekend, ontdekkend en spelend leren!
actie	De volgende stap zal zijn om in de middenbouw door te bouwen op de ervaringen van de andere bouwen. Zo kan er samen gekeken worden naar aansluiting en opbouwende lijn. In alle groepen zal keuzewerk structureel worden ingevoerd
uitvoerenden	Team, leerlingen, ouders, leerteam dalton
tijdvak	2017-2019
scholing/ externe ondersteuning	
toelichting	

aanbeveling 5	Collegiale consultaties
actie	Wij werken dalton, dus dit geeft ruimte om bij elkaar te gaan kijken in de klassen. Daarnaast kan er onder gymtijd van de eigen groep bij andere collega's gekeken worden.
uitvoerenden	leerkrachten
tijdvak	2017-2018
scholing/ externe ondersteuning	
toelichting	

aanbeveling 6	Betrokkenheid leerlingen
Actie	<ul style="list-style-type: none"> - Wij willen dit doen door een leerlingenraad te gaan vormen (met leerlingen uit groep 5 t/m 8). - Rondleidingen door leerlingen van groep 8. Het plan is om dit uit te breiden naar rondleidingen met geïnteresseerden van buiten school.
uitvoerenden	Daltoncoördinatoren, leerlingen, leerteam dalton
tijdvak	2017-2018
scholing/ externe ondersteuning	
toelichting	

**Ondertekening school en
visitatievoorzitter voor gezien**

naam	functie	handtekening	datum

Dit verslag wordt binnen drie weken na ontvangst (het liefst per e-mail als Wordbestand) opgestuurd naar de visitatievoorzitter, die dit binnen vijf weken na de visitatie opstuurt naar de inhoudelijk medewerker visitaties van de NDV.